kuifje

Nr 2
45e jaargang
9-1-90

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77

interview ROMITA de tekenaar van Superman

45 F — NEDERLAND f 2,95

Brieven-post:

Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:
Voor Nederland: Redaktie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.
Voor België: Redaktie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.
Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!

Beste, geachte Dommel,Ik vind dat *Victor Sackville* en *Jackson* uit het blad mogen, ik zou er geen spijt van hebben. Voor de rest geef ik geen kritiek. Wanneer komen *Vasco* en *Buddy Longway* terug?
Kuifje koop ik al bijna een jaar, en ik vind het nog steeds een heel goed blad! Het nieuwe vervolgverhaal van *Dommel* vind ik mooi, ook *Rik Ringers* en *Sneeuw* vind ik top. Natuurlijk *Bollie en Billie* ook, niet te vergeten!
Zo, 'k zal maar stoppen, want ik weet niets meer te schrijven.

Michiel Cornelisse
Brugge, België

Hallo, Michiel, ik ben blij dat Kuifje je zo goed bevalt - en vooral natuurlijk dat je zoveel plezier beleeft aan m'n laatste avontuur. Brrr, als ik eraan terugdenk, staat m'n hele vacht weer recht overeind! Wat betreft je vragen over Vasco en Buddy Longway: Gilles Chaillet is heel hard aan het werk aan het nieuwe verhaal en dat kun je inderdaad binnen afzienbare tijd tegemoet zien. Naar de terugkeer van Buddy Longway zien wij, net als jij en heel veel andere lezers, reikhalzend uit... maar wanneer het zover is, geen idee.
Omdat je je brief lekker kort gehouden hebt, is er nog plaats voor een tweede lezer:

Lieve Dommel,

Is er misschien een plaatsje vrij voor mijn brief? Ik zoek namelijk een penvriend en/of -vriendin. Die kan schrijven naar:
Leon Mussche
Brigittadonk 1
4707 WH Roosendaal

P.S. Ik ben een grote fan van jou!

Mooi, m'n schrijftafel is weer leeg. Dus volop plaats voor een flinke stapel boterhammen met cervelaat, want schrijven maak hongerig. Tenminste, zo gaat dat bij mij.
WAF, en tot de volgende keer!

Dommel

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:
De Lombard Uitgaven N.V.
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5266811
Telefax: 02/5204405
Uitgever: Rob Harren
Hoofdredacteur: Jean-Luc Vernal
Redactie: Sophie Dumont, Michèle Gauthier en Martine Vienne
Administratie: Myriam van Dyck
Druk: Continental Printing Grimbergen/België

Abonnementsopgave/ klachten voor België:
M.C.E.
P.B. 4
1610 Ruisbroek
Telefoon: 02/525.14.03
Abonnementsprijzen:
Per half jaar (26 nrs): 1100 BF,
Per jaar (52 nrs): 1990 BF,
door storting op rekening 310-0702950-77
van M.C.E.-Brussel
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5266811

Abonnementsopgave/ klachten voor Nederland:
P.V.O.-abonnementen services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-7450
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden: fl. 65,—
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.

Advertenties Nederland:
Lombard Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede

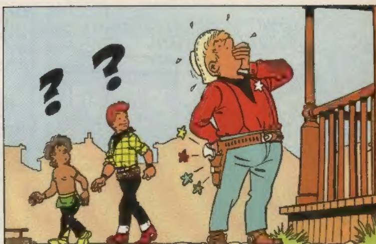
Redactie Kuifje-Nederland:
Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

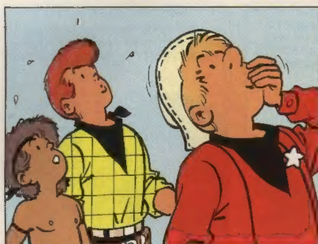
Tibet

CHICK BILL

CHICK BILL *HET RODE KONVOOI*

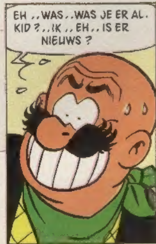

EEN ZEGSWIJZE ??? WAT BEDOELT DIE STOMME ANALFABEET DAAR NOU WEER MEE ?
EH,, EEN BEELDSPRAAK! ...

EEN ZEGSWIJZE !! WAT VERBEELDSPRAAK JIJ JE WEL !!!
DE LUCHT ROMMELT VAN DE ZEGSWIJZEN !

SOMMIGE MENSEN VINDEN DAT IK WAT OVERGEVOELIG BEN !.. CHICK . IK VERMOORD HEM . DAT ZAL ME KALMEREN !!!

JIJ SHERIFF ZEGGEN WAT JOUW ZEGSWIJZE ZIJN . DAT HEM MISSCHIEN TOT RUST BRENGEN .
HET ZOU ME VERBAZEN !

CHEF . IN DE SALOON ZAT IK NET DE KRANT TE LEZEN .. BLACK SKELETT IS ONTSNAPT! ...
OH JA ?

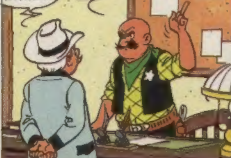

GOED !.. EH .. CHICK BILL . WAAR HADDEN WE HET OVER ?
WAT EEN KALMTE ! WAT EEN ROTSVASTE KOELBLOEDIGHEID ! ...

KLACK BELETT ?!!! HAAAAAAAA !!!
TOCH WEL !

BLACK SKELETT IS EEN VERSCHRIKKELIJKE BANDIET DIE EEN ONVERZOENBARE HAAT JEGENS ONZE VRIENDEN KOESTERT ... WANNEER DE LEZER DAAR HET FIJNE VAN WIL WETEN . RADEN WIJ HEM AAN DE MEESTERWERKEN 'KOP TEGEN DE MUUR' EN 'HET KRUITVAT' TE LEZEN ...

WAT EEN TREFFENDE BEELDSPRAAK !
KLAK ! KLAK ! KLAK !

DE VOLGENDE OCHTEND ...
WEL . SHERIFF . OP WELKE WIJZE DENKT U DE PRINS TE BESCHERMEN ?
ALS VOLGT . BURGEMEESTER .
SHERIFF'S OFFICE

VANAF VANDAAG KOMT GEEN ENKELE VREEMDELING NOG DE STAD BINNEN ZONDER VAN TOP TOT TEEN GEFOUILLEERD TE WORDEN !
UITSTEKEND!

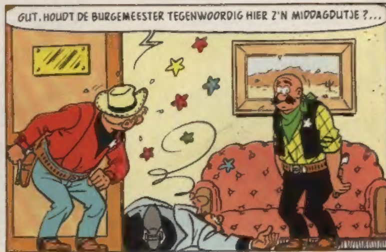

ER IS ECHTER ÉÉN PROBLEEM ... EEN ZEER ERNSTIG PROBLEEM !
AI ! EN DAT IS ?

wordt vervolgd

STRIPNIEUWS

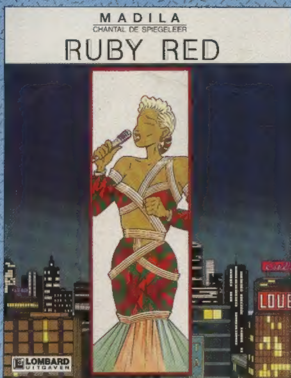
LOMBARD

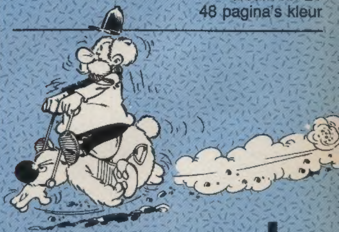
VICTOR SACKVILLE:
Het komplot van de Ardennen
door Carin, Borile en Rivière
album nr. 4
48 pagina's kleur

DOMMEL: De verdwaalde geest
door Dupa
album nr. 21
48 pagina's kleur

MADILA: Ruby Red
door Ch. De Spiegeleer
album nr. 2
48 pagina's kleur

Ze zijn pas verschenen!
Ze wachten op jullie!

BLACK RAIN

Nu even aandacht voor een daverende politiethriller, die werkelijk van het doek afspat . . .

Het verhaal

Nick Concklin, een detective uit New York, wordt gevraagd een moordenaar naar de Japanse politie in Osaka te brengen. In Japan ontsnapt de misdadiger. Voor Nick zit er niets anders op dan hem te achtervolgen. Hij wordt geholpen door Amerikaanse en Japanse collega's. Al snel ontdekt hij dat de Japanse wereld heel anders is dan de zijne. Veel maakt dat voor hem niet uit: Nick heeft zo z'n eigen regels . . .

De productie

De straten van Osaka zijn, net als in andere grote Japanse steden, vergeven van de mensen. Wandelaars, fietsers en motorrijders maken het verkeer tot een chaos. Toch is er voor de film gebruik gemaakt van Osaka als locatie. Met handen en voeten, tenslotte blijft Japan een andere cultuur, heeft men de autoriteiten en de bevolking zover gekregen dat de scenes ook werkelijk daar opgenomen konden worden, wat de film een authentieke sfeer geeft. De spectaculaire motorachtervolging werd 'gewoon' in New York gefilmd. Daar is men gewend met filmmensen om te gaan: de stad heeft zelfs speciale mensen in dienst om de filmmakers assistentie te verlenen.

Michael Douglas

Als iemand film met de paplepel ingegoten heeft gekregen, is het Michael wel. Vader Kirk Douglas behoort tot de grootste sterren van Hollywood. Zijn oudste zoon is al jaren geleden in zijn voetsporen getreden. In 1987 ontving Michael een Oscar voor zijn rol in *Wall Street*. Twaalf jaar eerder al kreeg hij dezelfde onderscheiding als producent van de film *One Flew over the Cuckoo's Nest*. De kans dat je nog nooit een film met hem hebt gezien, is klein. Hij schitterde onder andere in *Romancing the Stone*, *Jewel of the Nile* en *The China Syndrome*. Het gaat deze Douglas zo goed dat hij zijn eigen filmmaatschappij heeft, Stone Bridge Productions.

Ridley Scott

Scott is de regisseur van o.a. *Alien*, een horror-sf film waarbij de bezoekers zich werkelijk wezenloos schrokken. En wat dacht je van *Blade Runner* met onze eigen Rutger Hauer?
Toegegeven, hij maakt geen gezellige kinderfilms waar je met je kleine broertje of zusje naar toe gaat. In zijn films zit gegarandeerd een overdosis spanning, zelfs in het sprookjesachtige *Legend*. Wat je misschien niet weet, is dat Scott zeer bekend werd door het maken van reclamefilmpjes.

Conclusie

Als je houdt van zinderende spanning en niet te zeer gruwt van keihard geweld, dan is deze film je op het lijf geschreven. Spannend tot de laatste snik, absoluut!

Wie doet wat?

Nick	Michael Douglas
Charlie	Andy Garcia
Masahiro	Ken Takakura
regie	Ridley Scott
productie	Stanley R. Jaffe
	Sherry Lansing
scenario	Craig Bolotin
	Warren Lewis
muziek	Hans Zimmer

Rein van Willigen

G. Rosinski
A. P. Duchâteau

HANS

SAMENVATTING: Terwijl het volk Ramoz pijnigt, verduisteren de luchttroepen van Ardelia's vliegende krijgers de hemel! En terwijl de koningin haar volk toespreekt proberen Hans en Kylal een afleidingsmaneuver... Maar de reaktie laat niet op zich wachten!

HANS DE WET VAN ARDELIA

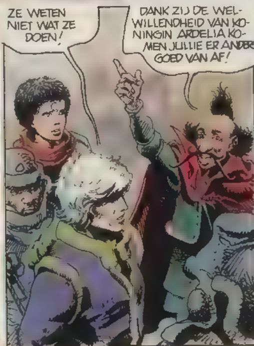

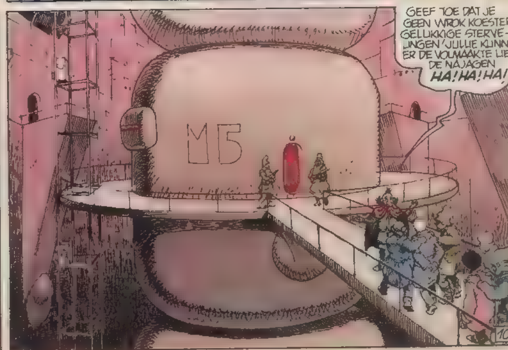

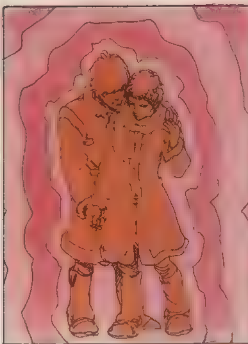
IK HEB M'N BELOFTE GEHOUDEN, BURGERS IK HEB HANS LEVEND UITGELEVERD EN JULLIE HEBBEN RAMOZ VRIJGELATEN!

HANS EN ORCHIDEE WORDEN DUS VERBANNEN EN DAAR ZAL RAMOZ VOOR ZORGEN!

ZE WETEN NIET WAT ZE DOEN!
DANK ZIJ DE WELWILLENDHEID VAN KONINGIN ARDELIA KOMEN JULLIE ER ANDERS GOED VAN AF!

WAAR BRENG JE ONS HEEN? NAAR EEN SPATIOCAR?
KOM NOU NAAR DE TRANSLATOR!

IN HAAR GROTE GOEDHEID HEEFT KONINGIN ARDELIA JULLIE NAAR HET **VERLEDEN** VERBANNEN

GEEF TOE DAT JE GEEN WROK KOESTERT, GELUKKIGE STERVELINGEN! JULLIE KUNNEN ER DE VOLMAAKTE LIEFDE NAJAGEN
HA! HA! HA!
M5

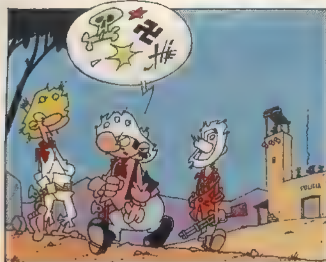

wordt vervolgd

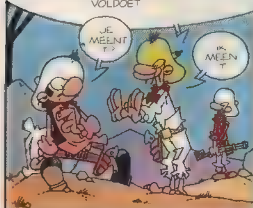
VIVA ZAPAPA

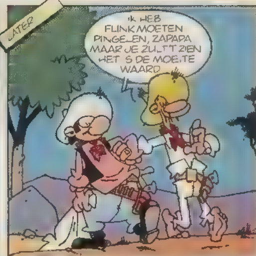

POLICIA

IEDERE KEER HETZELFDE GEDONDER ALS WE 'N POLITIEPOST AANVALLEN WORDEN WE IN DE PAN GEHAKT

WE ZOUDEN IETS MOETEN BEDENKEN OM ER ONGEZIEN BIJ TE KOMEN
!

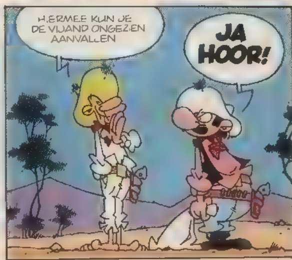

HO, MAAR DAAR WEET IK WEL IETS OP, ZAPAPA EEN NEEF VAN DE ZWAGER VAN MIJN ACHTERNICHT HEEFT IETS TE KOOP WAT PRECIES AAN DIE EIS VOLDOET
JE MEENT 'T?
IK MEEN 'T

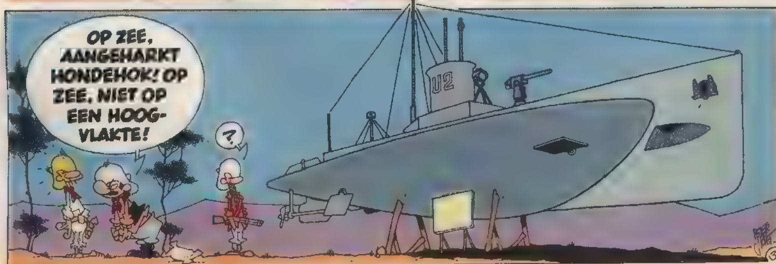

DAAR GAAT IE MET ONS LAATSTE GELD, LATEN WE HOPEN DAT DAT 'IETS' VAN DIE NEEF VAN DE ZWAGER VAN ZIJN ACHTERNICHT DE MOEITE WAARD IS.

LATER
IK HEB FLINK MOETEN PINGELEN, ZAPAPA MAAR JE ZULT 'T ZIEN HET IS DE MOEITE WAARD

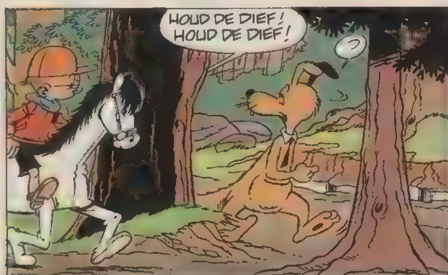

!
VOILA!

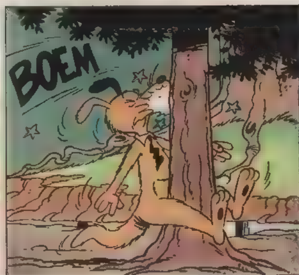

DAT?!! HEB JE AAN DAT DING ONS LAATSTE GELD UITGEGEVEN!
JA WEL
NEE
TOCH TOCH

HIERMEE KUN JE DE VIJAND ONGEZIEN AANVALLEN
JA HOOR!

OP ZEE, AANGEHARKT HONDEHOK! OP ZEE, NIET OP EEN HOOG-VLAKTE!
?
U2
32

DE BROERTJES VLEGEL *DE VIJF LANDEN DER MAG*

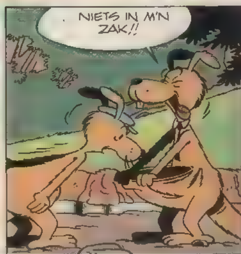

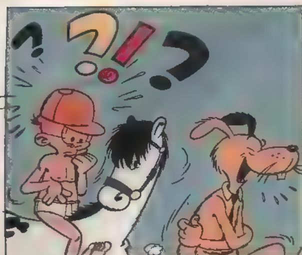

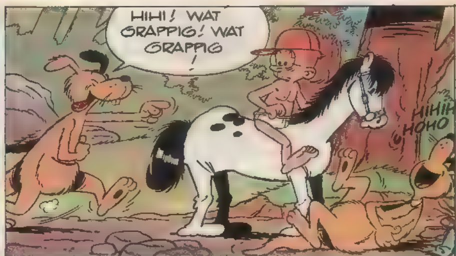

SAMENVATTING: De slechte tovenaar van het 4de magische land probeert onze vrienden in de moerassen te loodsen! Gelukkig is Albert daar, het hulpje van de slechte tovenaar! Laatste kans: het 5de magische land!

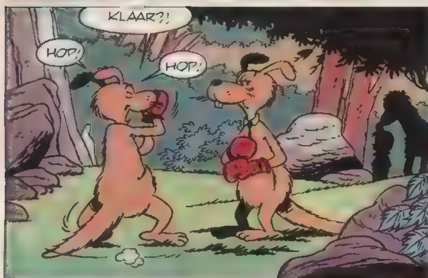

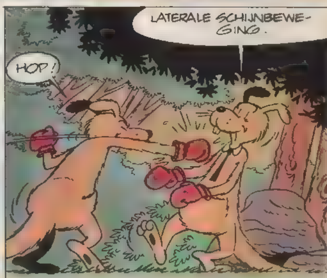

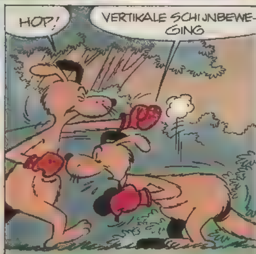

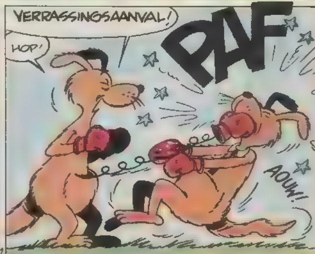

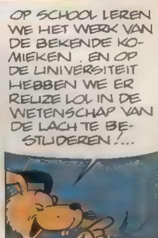

IK HAD JE TE PAKKEN, HE?! DIE ZAT!!
TJA. DA'S WAAR

DAT GRAPJE MET DIE HANDSCHOEN MET VEER, VERBORGEN IN ZIJN ZAK IS ECHT TE GEK, ZEG! HIHI!
HIK

NOU NOU! ZE SLAAN JE K.O. EN JE VINDT DAT NOG LEUK OOK ?!.
JA. DA'S TOCH LOLLIG

HIER IN ONS LAND DOEN WE ER AL-LES AAN OM MAAR TE LACHEN! ONS HELE LEVEN IS ÉÉN GROTE GRAP-PENMAKERIJ!

WIJ KENNEN GEEN BELASTINGFOR-MULIEREN, GEEN CHAGRIJNIGE DEURWAARDERS, OF AFMATTENDE WERKDAGEN !

OP SCHOOL LEREN WE HET WERK VAN DE BEKENDE KO-MIEKEN. EN OP DE UNIVERSITEIT HEBBEN WE ER REUZE LOL IN DE WETENSCHAP VAN DE LACH TE BE-STUDEREN!...

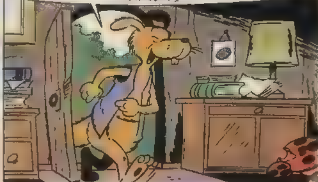

DAG MEVROUW DEMER. HOE IS HET MET DE KLEINE ?
OH...

NOG STEEDS ZO VERLEGEN?

ZEG. WAAROM ZIJN JULLIE EIGENLIJK HIER? WILDEN JULLIE JE ZENUWEN WEG-LACHEN?
EH. NEE, DAT NIET

WE ZIJN OP ZOEK NAAR EEN TOVE-NAAR DIE .
EEN TOVENAAR? HAHA! DAT WORDT LACHEN! DIE VAN ONS IS DE GROOTSTE LOL-BROEK VAN DE KANGOEROEZELS-IDIOTENDOEZELS
ALS JE WILT WIJS IK JE DE WEG !
DAT ZOU FIJN ZIJN

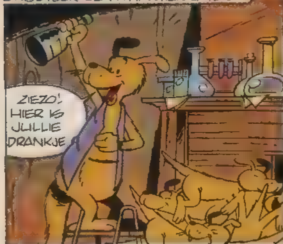

ONZE VRIENDEN VERTELLEN HUN SYMPATHIEKE BEGELEIDER ALLES OVER HET BETOVERDE PAARD EN HET AVONTUUR DAT EROP VOLGDE
WE ZIJN ER! ONZE TOVENAAR LEEFT ALS EEN KLUIZENAAR IN DIE GROTE HOLLE BOOM

HM... VOOR DAT SOORT BETOVERING MOET IK ERGENS IN M'N ROMMELKAMER WEL EEN DRANKJE HEBBEN.. DAT WORDT ZOEKEN!

MAAR EERST WIL IK JULLIE HET NUMMER DAT IK INSTUDEER VOOR HET GROTE LACHFEEST, LATEN ZIEN ZEG MAAR WAT JE ERVAN VINDT!

NU HEEL GOED OPLETTEN!....
DAT IS ÉÉN!

VERDIKKEME! HOE MOET IK NU BIJ M'N KAST MET FLESJES KOMEN?!...
WAT IS ER AAN DE HAND? WAAROM STAAN JULLIE ZO TE LACHEN?!

ONGEVEER EEN KWARTIER LATER
ZIEZO! HIER IS JULLIE DRANKJE

IK VRAAG ME ALLEEN AF OF DE HOUDBAARHEIDSDATUM NIET IS OVERSCHREDEN

DRINK MAAR. ALS JE BIJVERSCHIJNSELEN KRIJGT WETEN WE WAAR DE KNEEP ZIT!!

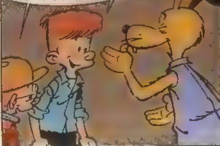

SLURP!

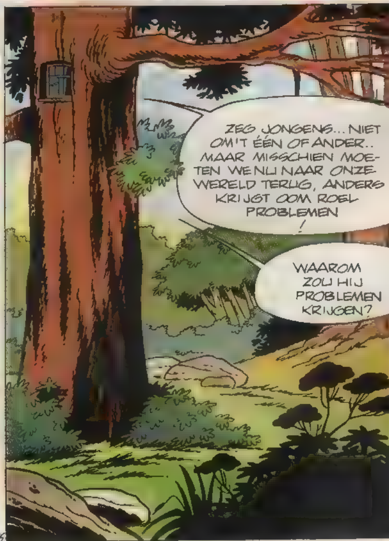

POEF

SNIF!
NEE, DIE WAS NOG GOED

EN... TEVREDEN? NU ZIJN JULLIE VAN DAT PAARD AF
OCH.. WE BEGONNEN ER NET AAN TE WENNEN

JA. WE HEBBEN ZOVEEL ONGELOOFLIJKE AVONTUREN MET HEM BELEEFD!.. WE ZULLEN HEM MISSEN!

VOORUIT, IK HEB HET BEGREPEN! IK ZAL TIEN LITER VAN DAT DRANKJE VOOR JULLIE KLAARMAKEN! DAN KUNNEN JULLIE NET ZO VAAK IN EN UIT DAT KOSTUUM STAPPEN ALS JULLIE WILLEN!
DAS FANTASTISCH!

ZEG JONGENS... NIET OM'T ÉÉN OF ANDER.. MAAR MISSCHIEN MOETEN WE NU NAAR ONZE WERELD TERUG, ANDERS KRIJGT OOM ROEL PROBLEMEN!
WAAROM ZOU HIJ PROBLEMEN KRIJGEN?

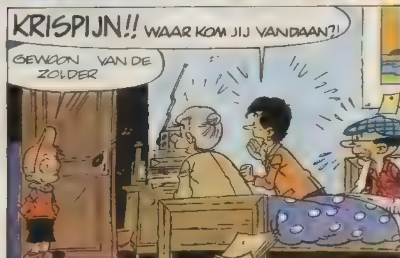

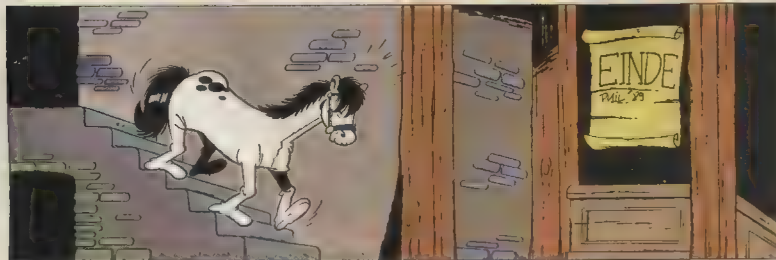

INKLEURING: A WATHIEU

einde

JOHN ROMITA SR. Een oude rot in het vak

John Romita sr. geldt als een van de meest ervaren tekenaars in een genre dat typisch Amerikaans is, maar ook in Europa almaar populairder wordt: de superheldenstrip. In de jaren zestig werkte hij voor Marvel Comics aan de strip waarmee zijn naam nog altijd verbonden is: *Spiderman*. Momenteel is hij executive art director bij Marvel, een taak die vooral het begeleiden van andere tekenaars inhoudt. Zijn zoon John zet de traditie voort: ook hij tekent *Spiderman*.

Grote man

We ontmoeten John Romita sr. tijdens de Strip-3-daagse in Den Haag, waar hij de eregast is. Enigszins tot zijn eigen verwondering: ''Er werd me gevraagd of ik naar Nederland wilde. Om de activiteiten van Marvel Comics en hun Nederlandse vertegenwoordiger Junior Press te ondersteunen, dacht ik. Ik keek ervan op toen bleek dat ik als de eregast van het festival wordt beschouwd.''

U wordt vaak geïdentificeerd met Spiderman. Mensen denken dat u de grote man achter de serie bent.

John Romita sr.:''Weet ik, maar dat klopt niet. Ik kwam pas drie jaar na-

Spiderman©Marvel Comics

dat de serie van start gegaan was. Daarvoor waren er zo'n 45 verhalen getekend door *Steve Ditko*. Hij heeft de serie samen met *Stan Lee* opgezet. Stan Lee is voor mij de schepper van *Spiderman*. Hij schreef de verhalen, die door Steve Ditko in beeld werden gebracht. Veel van de opzet en de atmosfeer van de strip is van Ditko afkomstig. Dat geldt voor de meeste tekenaars bij Marvel: ze krijgen volop gelegenheid aan de figuren bij te dragen en hun stempel op de sfeer van het verhaal te drukken. Toen Ditko weg zou gaan, vroeg Stan Lee me of ik Spiderman over zou willen nemen. Ik zei ja, omdat ik dacht dat het tijdelijk zou zijn, een paar afleveringen, hoogstens een jaar, totdat Ditko terug zou komen of ze een ander voor de strip hadden gevonden. Daarom kopieerde ik zoveel mogelijk zijn stijl: als hij terug zou komen, kon hij de strip meteen weer van me overnemen. Maar hij kwam niet terug.''

Het was niet uw eerste superheldenstrip?

"Ik werkte al bijna een jaar aan *Daredevil*, en ik dacht dat dat echt mijn strip zou worden. Ik had altijd gedacht dat ik daar naar terug zou gaan en het verwonderde me dat het niet gebeurde. Maar ik heb bijna zes jaar vrijwel onafgebroken aan *Spiderman* gewerkt, met af en toe hulp als ik andere, dringende klussen voor Marvel moest doen. Ik was een soort 'vliegende kiep', die altijd werd ingezet als een ander er niet in slaagde een boek op tijd klaar te krijgen. Dan haalde Stan Lee me bij Spiderman weg en werkte ik drie of vier maanden aan *Captain America* of de *Fantastic Four*. Mijn werk werd in die tijd overgenomen door een schetser en een inkter, maar zelf hield ik de supervisie."

werk van vijf anderen. Zo zou je eigenlijk altijd moeten werken, maar uit tijdnood moesten we hulp van anderen inroepen. Soms maakte ik niet meer dan ruwe schetsen voor de layout, om het ritme van het verhaal te bepalen. Andere keren zette ik alleen de tekeningen in de inkt. Bij een strip gaat het vooral om de *layout*, de manier waarop de gebeurtenissen worden verteld, en de *dialogen*, want die bepalen het karakter van de personages. Daarna is het minder belangrijk als er nog een hele ploeg aan te pas komt om het verhaal af te maken."

Zo'n samenwerking van vijf of zes mensen kan nadelig zijn.

Een hoop tekenaars denken dat geweld hetzelfde is als actie

kijkt, zie je dat er telkens andere tekenaars aan werken. En ze hebben ieder hun eigen benadering.

"Dat is heel belangrijk. Het is *de* manier om je te verzekeren van nieuwe ideeën, die de strip up-to-date houden. *Comics* waren aanvankelijk heel populair, maar ze raakten gedateerd. Zoals krantestrips die al veertig jaar hetzelfde zijn, met dezelfde figuren, dezelfde huizen. Maar als je voortdurend nieuwe tekenaars aan het werk zet, weet je dat de strip bij de tijd blijft. Tekenaars die weten hoe de wereld er in de jaren tachtig en negentig uitziet en dat in hun strips verwerken. Dat is verfrissend en voorkomt dat een strip stil blijft staan. Toen Stan Lee *die* benadering introduceerde, heeft hij volgens mij de *comics* gered. Hij deed dat op een moment toen het ernaar uitzag dat ze hun tijd hadden gehad."

De tijd waarin ze ontstonden, heeft ook invloed op de moraal van de verhalen.

Spiderman© Marvel Comics

Tijdnood

Die werkwijze is typisch Amerikaans, met aparte tekenaars voor het schetsen, voor de layout, en voor het inkten.

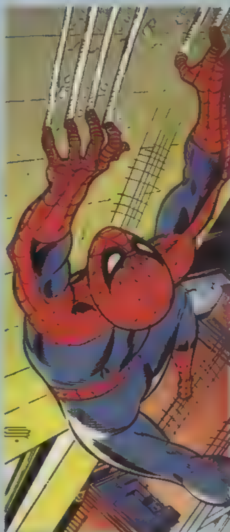
"Het is een van de methoden. Er kunnen bij elkaar vijf of zes mensen betrokken zijn bij de totstandkoming van een strip. Maar redelijk vaak kon ik in m'n eentje aan de strip werken. Stan Lee was tegelijk scenarist en redacteur. Ik was schetser, *coplotter* (ik zette samen met hem het verhaal op), en inkter. Samen deden we dus het

Samen deden we het werk van vijf anderen

"Het kan ook voordelen hebben. Soms verlies je de eenheid in een verhaal doordat verschillende tekenaars het op verschillende manieren benaderen. Dan wordt het fragmentarisch, maar er is ook een groot voordeel. Het meest uitputtende aan het tekenen van *comics* is de enorme hoeveelheid werk die in korte tijd gedaan moet worden. Als ik een verhaal schets, leg ik al m'n energie daarin. Daarna gaat het terug naar de tekstschrijver (de Amerikaanse werkwijze is anders dan de Europese: vooraf wordt alleen een algemene verhaalopzet gemaakt; de dialogen worden pas geschreven *nadat* het verhaal door de schetser in beeld is gebracht - HP/PvO). Als het dan terugkomt om geïnkt te worden, is het soms moeilijk opnieuw enthousiasme voor datzelfde verhaal op te brengen. Door een andere inkter aan de tekeningen te zetten, met nieuwe energie en een nieuwe benadering, blijft het verhaal fris."

Bij de tijd

Als je een serie over langere tijd be-

Spiderman© Marvel Comics

"Absoluut. In de jaren veertig werd onder 'normaal gedrag' iets heel anders verstaan dan bijvoorbeeld in de jaren zestig. En soms levert dat heus wel problemen op. Met geweld bijvoorbeeld. Een hoop tekenaars denken dat geweld hetzelfde is als dynamische actie. Maar je kunt alle dynamiek en beweging krijgen die je wilt, zonder dat mensen de strot af wordt gesneden. In sommige films zie je hoe hoofden en armen worden afgehakt en hoe het bloed er uitspuit - maar dat is geen actie, dat is alleen geweld. Een hoop tekenaars van *comics* gaan te ver in hun ijver een verhaal zo spannend mogelijk te maken. Ze zouden zich beter kunnen inhouden, geloof ik. Maar dat is *mijn* filosofie. Ik zeg wel tegen andere tekenaars dat ik het niet met ze eens ben, maar ik dring ze mijn mening niet op. . ."

Een superheld wordt ouder

Herkent u uw eigen Spiderman nog in de figuur zoals die op dit ogenblik is?

"Ik geloof dat er veel verschillen zijn. Voor mij was Spiderman een *teenage* superheld. Iemand van 18, 19 met de moeilijkheden die bij die leeftijd horen. Jeugdpuistjes, problemen met geld, met school, met meisjes. Nu is hij een volwassen man die met fotograferen goed z'n brood kan verdienen. Z'n vrouw is fotomodel. Het is een heel andere wereld, maar ik kan niet verwachten dat ze hem hetzelfde houden. De figuur is veranderd en misschien moet dat ook wel. Ik probeerde dat altijd tegen te houden. Ik wilde niet dat hij zou opgroeien en ouder worden. Misschien had ik daarin gelijk, misschien niet. Zoiets valt nooit te bewijzen."

De lezers niet alleen amuseren, maar ze tegelijk ook iets bijbrengen

Jonge lezers lezen vaak strips om aan de werkelijkheid te ontsnappen.

"Ja, maar ik geloof dat we in dat opzicht een goede zaak dienen. We mogen dan uitwijken naar een fantasiewereld, maar verliezen de werkelijkheid niet uit het oog. Het is een weergave van het dagelijks leven. Als een soort vergulde pil: zonder het in de gaten te hebben krijgen ze toch een boodschap mee. M'n oorspronkelijke plan met de figuur van Mary Jane in *Spiderman* was te laten zien hoe ze langzaam opgroeide van een onvolwassen meisje tot een jonge vrouw die met twee benen op de grond staat en niet langer voor problemen wegvlucht. En ik hoopte dat het publiek dat zich met de lichtzinnige tiener identificeerde, met haar zou meegroeien naar het moment, zes jaar later, waarop ze ontdekt dat ze een volwassen vrouw is geworden.
We hopen dat we de lezers niet alleen amuseren, maar tegelijk ook iets bijbrengen. Dat je dingen op een goede en op een verkeerde manier kunt aanpakken. Als je een fout maakt, hoeft dat nog niet het einde van de wereld te betekenen. Je kunt je fout herstellen."

Hans Pols/Pieter van Oudheusden

Spiderman-verhalen van John Romita zijn herdrukt in Spiderman Klassiek, waarvan bij Junior Press inmiddels drie delen verschenen zijn; prijs ƒ 4,25/88 Bfr. per deel.

T. Cayman
Bom

SILVESTER VAN ROCHEFORT

SAMENVATTING: Wapens boeien Silvester. Maar de wens tot wraak bij de jongen, schrikt Illya nogal af.. Op een avond, kloppen er Tempeliers aan de poort van het klooster en vragen onderdak..

ROCHEFORT? PFF! HET STIKT IN DIT LAND VAN DE ROCHEFORTS!... MAAR GOED. WAAR WACHT JE OP? WIL JE NIET VECHTEN? BEN JE BANG?

NEE!
HM...

NOU, WAT DAN?... AH, IK BEGRIJP HET! JE WEET DAT DE TEMPELIERS DE GELOFTE VAN KUISHEID AFLEGGEN EN VLEES IS ZWAK?! IS DAT HET?

AHA. JA, DAT ZIJN STRIKTE REGELS, MAAR ACH... DAAR VER WEG IS ER ALTIJD WEL IETS OP TE VINDEN... HAHAHA!

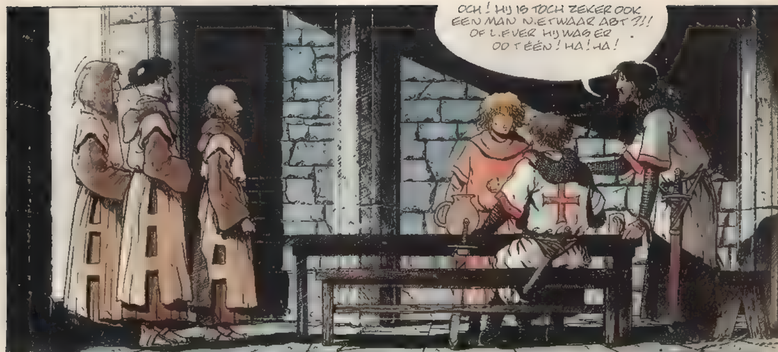

JE ZOU DIE GEBRONSDE NATUURKINDEREN MET HUN VURIGE OGEN EN HUN LICHAAM WAAR JE ZELFS EEN HEILIGE MEE VAN ZIJN GELOOF BRENGT EENS MOETEN ZIEN!...

DAAR KUN JE HEEL WAT MOOIE HERINNERINGEN OPDOEN, GELOOF DAT MAAR! HA! HA! HA!...

'K HERINNER ME ER NOG ÉÉN DIE...

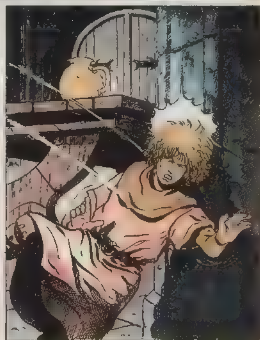

KIJK UIT HEREN' DAAR KOMT VADER ABT! UW LICHTIGE MANIER VAN PRATEN ZOU...
?..

OCH! HIJ IS TOCH ZEKER OOK EEN MAN NIETWAAR ABT?!! OF LIEVER HIJ WAS ER OOIT ÉÉN! HA! HA!

HEREN, U BELEDIGT HEM!

DOE DAT NOOIT WEER, SNOTNEUS!

DIE MANNEN ZIJN DRONKEN, VADER! WE MOETEN ZE WEGSTUREN!
JE HEBT GELIJK, BROEDER GUY...

RUSTIG SILVESTER! RUSTIG! DE WIJN IS HEN NAAR HET HOOFD GESTEGEN!

U HEBT MISBRUIK GEMAAKT VAN ONZE GASTVRIJHEID. IK VERZOEK U UW MAALTIJD TE BEËINDIGEN EN ONMIDDELLIJK TE VERTREKKEN! INDIEN U DAT WENST, KUNT U VERSE PAARDEN MEENEMEN: DE STAL IS OPEN.

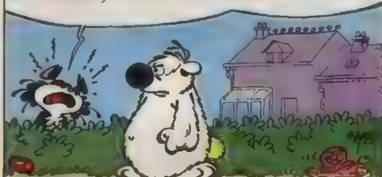
Dupa

DOMMEL

... HET IS TOCH ONGEHOORD. KRABT DIE KAT DE HELE ARM VAN DAT MEISJE OPEN .. ALSOF ZE HEM GEKNEPEN HAD! ... TERWIJL ZE HEM GEWOON WILDE AAIEN!

... MOET JE HOREN WAT ER GEBEURDE. DE KAT GAF HET MEISJE EEN TIK! MISSCHIEN HAD ZE 'M IN Z'N SLAAP GESTOORD!... KAN GEBEUREN, ZOIETS!

ONMOGELIJK! KATTEN KRABBEN KINDEREN NOOIT! ZE VOELEN DAT ER VAN ZE GEHOUDEN WORDT EN ZE WILLEN ALLEEN MAAR SPINNEN. JE VERDRAAIT DE FEITEN, NET ALS ALTIJD.

HOE IS HET IN DE WERELD MOGELIJK?!?...ZO'N SCHATTIG BEESTJE! IK BEN ONTSTELD, MAAR TEGELIJKERTIJD KAN IK HET NAUWELIJKS GELOVEN!
AH

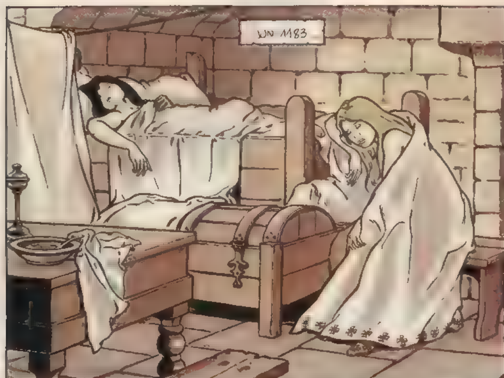

AANGEZIEN JE MIJN EERLIJKHEID IN TWIJFEL TREKT, REST MIJ NIETS ANDERS DAN JE TE LATEN DOODVALLEN EN JE MET KLEM TE VRAGEN MIJN GAZON NIET LANGER MET JE DOMME STREKEN TE ONTSIEREN!
JE KUNT ME WAT

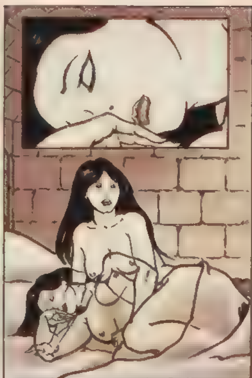

MET ALLE VERSCHULDIGDE RESPECT BEKEN IK DAT ER IN DIT OPZICHT TWIJFELS ZIJN. WE ZULLEN DE KWADE RODDEL AAN ANDEREN OVERLATEN. HET IS DRIE UUR, IK NODIG U UIT VOOR EEN KOPJE THEE OP MIJN GAZON.
IK DANK U HARTELIJK

JA, IK KAN JE MET ALLE GENOEGEN IN ELKAAR STAMPEN!!
BOEM
BOEM
BOM

WAT EEN HEERLIJKE RUST!...HADDEN WE MAAR NIET AL DIE ZORGEN OVER ONZE GELIEFDE HUISGENOOTJES!!..

ALIENOR D'AQUITAINE *DE DROOM*

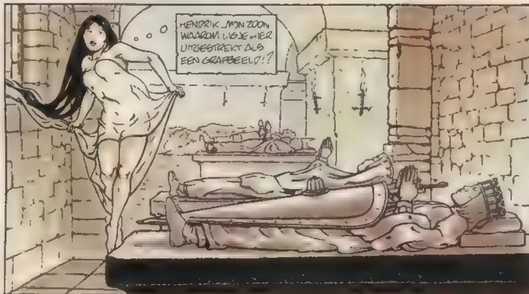

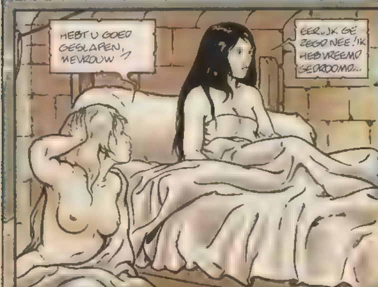

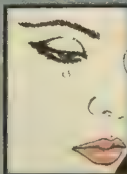

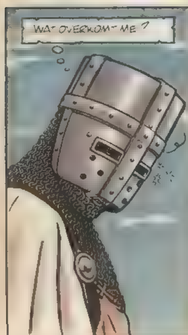

OP HETZELFDE OGENBLIK ERGENS IN DE DORDOGNE

DENKT U DAT WE ER IN ZULLEN SLAGEN UW VADER TE ONTTRONEN?

MIJN VADER IS EEN WANTROUWENDE EN DRIFTIGE TIRAN ER MOET EEN EINDE KOMEN AAN ZIJN REGERING...

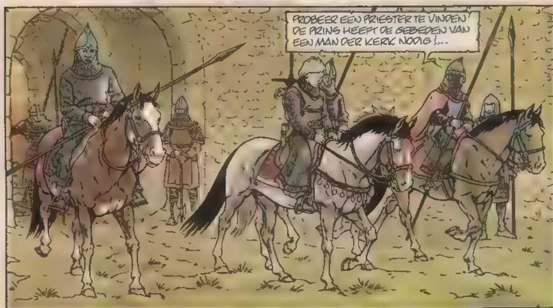

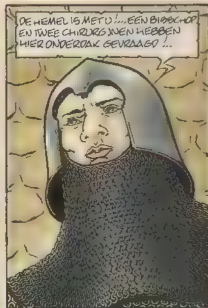
DAT ZIET ER SLECHT UIT !... LOÏC, WAT IS HET DICHTSBIJZIJN DE KASTEEL ?

. HET KASTEEL VAN MARTEL !... DAT KUNNEN WE VOOR HET EIND VAN DE DAG BEREIKEN...

HE POORTWACHTER · WIJ VERZOEKEN OM GASTVRIJHEID EN HULP VOOR PRINS HENDRIK

TREEDT BINNEN EN WEEST NIET BEVREESD, WIJ ZIJN AANHANGERS VAN AL ENOR

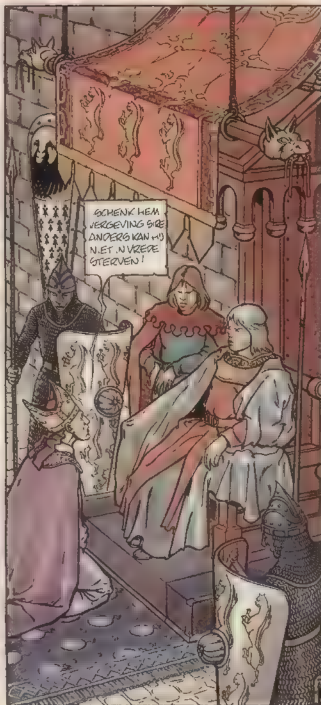

IN HET KASTEEL VAN MARTEL
...EN ALS WE EEN ADERLATING OF EEN SCHEDELBORING TOEPASTEN?

WEES SERIEUS, BESTE KOLLEGA! WE KUNNEN GEEN AANDOENING BESTRIJDEN WAARVAN WE ZELFS DE NAAM NIET KENNEN!...

WAT WENST U HEER?
...LAAT DE... DE BISSCHOP VAN AGEN BIJ MIJ KOMEN...

WILT GE BIECHTEN MIJN ZOON?
IK ZOU ALLEEN KUNNEN BIECHTEN ALS MIJN VADER ME VERGEVING SCHONK...
ZOEK HEM OP EN VRAAG HEM OM EEN BEWIJS VAN VREDE VOOR DE OPSTAND DIE IK TEGEN HEM HEB GELEID

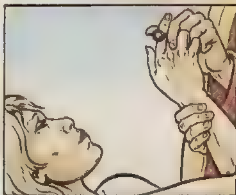

SCHENK HEM VERGEVING SIRE ANDERS KAN HIJ NIET IN VREDE STERVEN!

WAT BEWIJST ME DAT DIE DOODSSTRIJD NIET OP EEN LIST BERUST OM TE ONTKOMEN AAN MIJN GRAMSCHAP!.
MAAR SIRE, HET ZIELEHEIL IS ZO BELANGRIJK DAT ER GEEN SPRAKE KAN ZIJN VAN EEN LIST.

GOED!.. IK SCHENK HEM VERGEVING EN MIJN WENSEN VOOR EEN SNEL HERSTEL! GEEF HEM DIT BEWIJS VAN VREDE!
DAT ZAL IK DOEN, SIRE. GOD ZIJ MET U!

U VADER SCHENKT U VERGIFFENIS, MIJN ZOON!
HEEFT HIJ U EEN BEWIJS MEEGEGEVEN?

JA. DEZE RING!

HIJ WENSTE DAT DE RING DIE HEM DOOR ZIJN VADER WERD GESCHONKEN, NA ZIJN DOOD VAN ZIJN VINGER WERD GEHAALD WILT U DAT DOEN ROLAND?

HET LUKT NIET MONSEIGNEUR!

DAT MOET DE WIL VAN GOD ZIJN... LAAT HIJ HEM MEENE-MEN NAAR DE ANDERE WERELD.

MEVROUW IK HEB EEN VRE-SELIJKE TIJDING VOOR U...
IK WEET HET, BISSCHOP.. IK WEET HET IN EEN DROOM WERD MIJ DE DOOD VAN MIJN ZOON AL AANGEKONDIGD

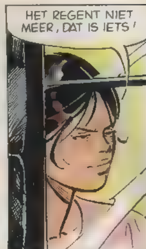
5

einde

JULIE, KLAARTJE, CECILE *DE VERMISTE*

SAMENVATTING: Vreemd hoor, die professor Holm die zo gek is op botten! Zijn woonst is ook vreemd... en vooral niet geruststellend! Onze vriendinnen proberen toch te slapen... Maar over welke schat had hij het?

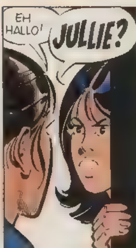

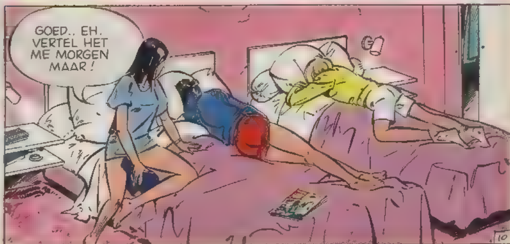

'S OCHTENDS
ZO, NU WEET JE ALLES!
NOG N GELUK DAT DIE FIGUUR OPENDEED. JE HAD ONS MOETEN ZIEN!
HEB DIE TOREN NOOIT GEZIEN! DIE MOET JE ME EENS WIJZEN!

HEB IK HET GOED GEHOORD? ZIJN JULLIE BIJ HOLM BINNEN GEWEEST? DAT IS HEEL BIJZONDER! HIJ ONTVANGT NOOIT IEMAND! IK GELOOF DAT IK HEM IN VEERTIG JAAR TWEE MAAL HEB GESPROKEN ... EEN BESTE VENT, MAAR WAT VREEMD
HIJ SPRAK OVER EEN SCHAT. IS DAAR IETS VAN WAAR?

DAT MOGEN JULLIE ZELF UITVINDEN DAT VERHAAL VAN DIE SCHAT MAAKT IEDEREEN DOL! MAAR GOED, HET TREKT KLANTEN. GAAN JULLIE OVERIGENS HIER WEG?
JA! VANMIDDAG AL! WE KAMPEREN IN DE BUURT

..MAAR GEEN ZORG WE KOMEN HIER ELKE AVOND ETEN, WANT ALS WE OP DE KOOKKUNST VAN KLAARTJE MOETEN REKENEN
HA! HA! VEEL PLEZIER, MEISJES!
H'N, H'N! LEUK HOOR!

DIE MIDDAG, NIET VER VAN HET DORP...
HIER! DIT IS EEN SCHITTERENDE PLEK. BOS, GRAS, WATER. EN GEEN KIP TE ZIEN!
EN GEEN KNULLEN!
DAARVOOR REKENEN WE OP JOU! JIJ HEBT EEN RADAR WAARMEE JE ZE OP 10 KM AFSTAND OPSPOORT!

STIL MAAR, IK MAAK EEN GRAPJE! DIT WORDT EEN VAKANTIE ZONDER KNULLEN! ALLEEN WIJ ONDER ELKAAR. LAAT ZE DOODVALLEN!

NOG NIET VERGETEN DAT HET MISGING MET TONY, HÈ?
ACH! BEN DIE MOOIE TONY ALLANG VERGETEN! HIJ WAS TROUWENS LELIJK!
ACH, HET WAS MAAR OM TE WETEN!

GOED! WE ZETTEN HIER ONZE TENT OP! WE GAAN NAAR HET HOTEL TERUG OM ONZE SPULLEN OP TE HALEN!
AH, HEERLIJK! DAT RUIKT NAAR VAKANTIE! HMMMPFFF...
OH! NABUCHO! JE BENT EEN LIEVERD!

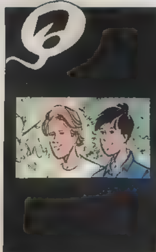

wordt vervolgd

B. Capo

LOIC FRANCŒUR *DE TWEE ZONNEN VAN RHODOS*

(1): GEDEELTE VAN DE VESTINGMUUR BEHORENDE BIJ EEN LAND"

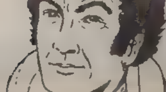

SAMENVATTING: Terwijl ze op Ariane wachten, gaan onze twee vrienden een kop koffie drinken... en Marco, tot groot genoegen van Loïc, probeert de Griekse taal onder de knie te krijgen. maar hij klinkt niet al tè overtuigend.. Als Ariane terugkomt gaat de tocht door de stad verder

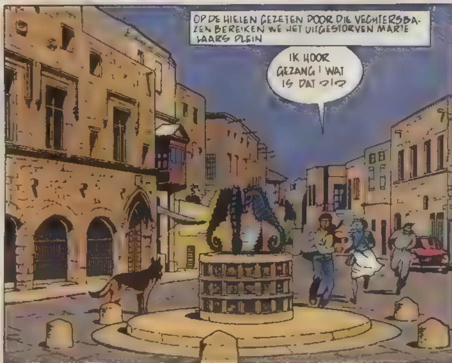

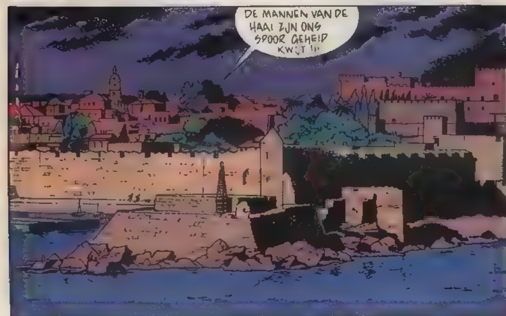

EEN PROCESSIE ?
DE DODENPROCESSIE OP GOEDE VRIJDAG !

TUSSEN DE MENIGTE VINDEN DIE SCHURKEN ONS VAST NIET !

MAAR WAAR IS ARIANE ? EEN MINUUT GELEDEN WAS ZE ER NOG !
SIOPI !!
HIGI ISICHIA !

ZE IS VAST NAAR HAAR APPARTEMENT GEGAAN ! KOM !!!

DE MANNEN VAN DE HAAI ZIJN ONS SPOOR GEHEID KWIJT !!!

ZIEZO, WE ZIJN ER... IK HEB EEN NAAR VOORGEVOEL !!!

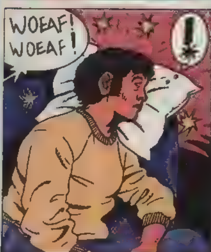

DE DEUR STAAT OPEN EN DAT BETEKENT NIET VEEL GOEDS!
IS ARIANE ER AL? OF IS HET APHEND?

MAAR WAT WE BINNEN AANTREFFEN HAALT ELKE TWIJFEL WEG
ALLE. MACHTIG

MET EEN HART VOL ONGERUSTHEID GAAN WE DE NACHT IN

MAAR DE VERMOEIDHEID OVERWELDIGT ONS EN DE VOLGENDE OCHTEND...

KLOP KLOP

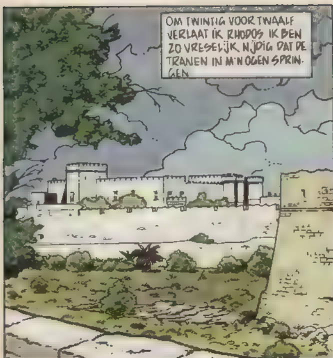

WOEAF! WOEAF!
!

ER KLOPT IEMAND! NIEUWS VAN ARIANE?!?
KLOP KLOP
GRRR!

HE! WIE BENT U?
?
KIRIE FRANCOEUR? EEN BOODSCHAP VOOR U!!

OM 12 UUR U WORDEN VERWACHT BIJ DE OUDE THERMISCHE BADEN VAN KALIT THEA. U ALLEEN KOMEN MET PERKAMENT! ALS U TEGEN POLITIE PRAAT HET MEISJE IN GEVAAR!!

KATALAVATE! GEEN POLITIE! ALLEEN KOMEN! VASSOU!

wordt vervolgd

Kies maar uit

ALS JE NU EEN ABONNEME
NEEMT OP HET WEEKBLAD KUIFJE
MAG JE KIEZEN UIT:

1 Een handig en nuttig buro-setje met als inhoud — je gelooft het nooit — een gum, papierclips, een nietmachine, nietjes, plakband, een liniaal en rolmaat, lijm en schaar!

2 Een "Rhétorique" ballpoint

VOOR WIE VAN KLASSE HOUDT

3 Een "Rhétorique" vulpen!

Vul de bon snel in en kruis aan welk kado je hebben wilt. Kuifje zorgt voor de rest.

Bon of briefkaart opsturen naar, "Weekblad Kuifje",

Voor België: Postbus 176
1060 BRUSSEL 31

Voor Nederland: Antwoordnr. 60.018
5100 VJ GILZE

Deze aanbieding is geldig tot 31 januari 1990

Ik neem een jaarabonnement (52 nrs) voor BF 1.990/f 130 op het Weekblad Kuifje en kies als welkomstgeschenk:

Naam: ....

Adres: .... **Nr:** ....

Postcode: .... **Plaats:** ....

Geboortedatum: ....

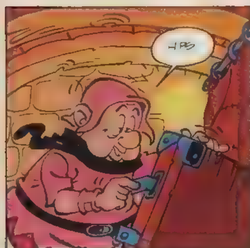
☐ een buro-setje
☐ een Rhétorique ballpoint
☐ een Rhétorique vulpen

* aankruisen wat je kiest

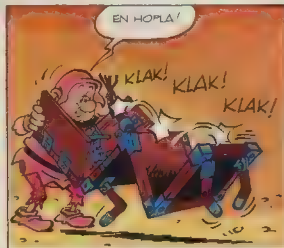
Betaling:
Voor België, door storting op rekening 210-0985103-23 van weekblad Kuifje Brussel,
Voor Nederland, wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

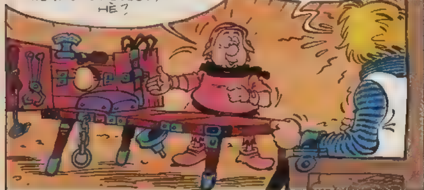
B. Disario
J.-Cl. Smit-le-Bénédicte

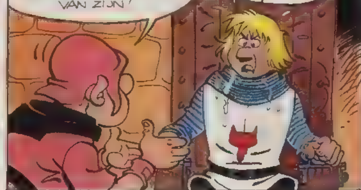
DE JONGE REINOUT *DE BLOEDRODE VOS*

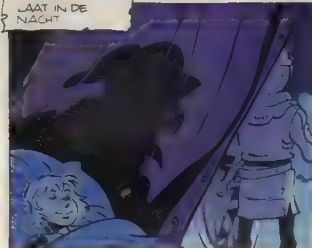

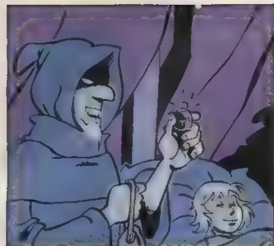

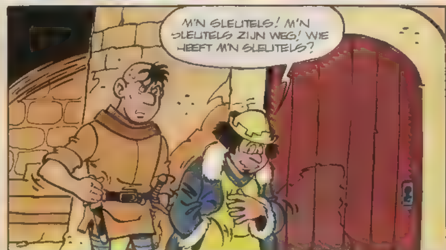

Lees het vervolg blz. 45

Kuifje

Stripnieuwtjes

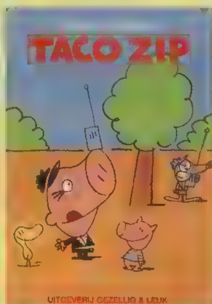
DE ZOTTE WERELD VAN TACO ZIP

Bij uitgeverij Gezellig & Leuk verscheen het eerste album van de strip *Taco Zip* van Fitzgerald & Cromheecke, die sinds 1 januari 1989 in het Nederlandse dagblad de Volkskrant wordt gepubliceerd. Fritzgerald en Cromheecke leerden elkaar kennen op de Antwerpse kunstacademie. Bij toeval maakten ze kennis met het werk van Windig & de Jong. Hun boek *Ouwe troep* kwamen ze tegen bij een verkoop van afgedankte bibliotheekboeken. Tijdens een Strip-3-daagse (toen nog in Breda) maakten ze kennis met de twee tekenaars, van wie ze fans geworden waren: "We dachten dat het *punkers* waren, vanwege die hanekam van *Rockin' Belly.* En wij waren twee van die studentjes. . ." In die tijd publiceerden Fritzgerald & Cromheecke al de strip *Tom Carbon* in Robbedoes, de strip waardoor ze in Vlaanderen nog altijd het meest bekend zijn. Via

Windig & de Jong kwamen ze in contact met de Volkskrant, die een opvolger zocht voor *Linke Loetje* van Andy Capp. De nieuwe strip *Taco Zip* werd niet zonder slag of stoot geaccepteerd, maar intussen heeft de strip een vast publiek gekregen. Luc Cromheecke: "Je kunt pas een fan ervan worden, als je doorhebt dat het echt stomme grapjes zijn. Soms is het zelf helemaal geen grap, en is dat nou net het leuke. Het is net echt absurd, zoals het werk van Kamagurka, hoewel ik daar wel een bewonderaar van ben. Fritzgerald en ik zijn vooral liefhebbers van Amerikaanse strips, zoals *Flippie Flink* van Mort Walker, en *Snoopy*. . . maar ik denk dat onze strip *zotter* is."

Het is ook een vriendelijke strip. Het zijn geen harde grappen.

"Nee, we brengen er ook geen politieke onderwerpen in. . . ook omdat we ons nauwelijks voor politiek interesseren. Het is heel vrijblijvend. In de krant lezen de mensen al genoeg over politiek. Naar iets ontspannends moeten ze echt zoeken. . . naar zo'n flauwe mop van drie plaatjes. De mensen moet zich door zo'n grapje echt beetgenomen voelen. Het gaat altijd om dezelfde figuurtjes: de agent, de boom, Wilbur en Harold, en nu het buitenaardse wezen de Plunk. Het is een heel apart wereldje en als je eenmaal een stuk of tien van de grapjes hebt gelezen, begin je dat te kennen. Je hebt even nodig om aan de strip te wennen. Daarom is het prettig voor een krant te werken: je weet dat er mensen zijn die elke dag diezelfde krant en diezelfde strip lezen. Dan kun je de grappen ook op elkaar laten volgen, zoals ook Windig & de Jong doen met *Heinz*."

Luc Cromheecke (foto Pieter van Oudheusden)

Voor welk publiek maken jullie de strip, voor volwassenen of kinderen? Of in de eerste plaats voor jezelf?

"Aan de reacties te oordelen spreekt het vooral een publiek tussen de vijftien en de vijfentwintig aan. We krijgen ook veel brieven van studenten. Maar ik denk dat de tekeningen vooral ook bij de allerkleinsten aanslaan, hoewel ze sommige grapjes niet zullen begrijpen. Maar we houden niet echt rekening met dat publiek. We maken waar we zin in hebben."

Hoe verloopt de samenwerking tussen Fritzgerald en jou?

"In het begin bedachten we de grapjes samen en werkten we ze ook met z'n tweeën uit. Maar omdat ik handiger ben met het inkten van de schetsen (hij kan niet *over de lijntjes gaan*), hou ik me nu voornamelijk met het tekenen bezig en hij met het bedenken van de grapjes. Maar het loopt door elkaar: een op de vier grapjes wordt door mij bedacht, en hij houdt zich ook met het schetsen bezig.

Het is geen studiowerk. We maken de strip thuis, gezellig met een kopje thee erbij. Grapjes verzinnen. Over elk detailtje discussiëren we: is het wel echt grappig, zouden we dit wel durven of is het echt *te* stom om te tekenen."

Jullie zitten heel bewust tegen het melige aan?

"Dat wel. . . ik denk dat daardoor al die reacties komen van mensen die het verschil niet goed doorhebben. Die denken dat het *echt* melig is. . . (lacht). En dat is natuurlijk ook heel goed. Het leunt wel aan tegen de *flauwe plezantigheid.* Misschien is dat toch wel een beetje Antwerps, want in Antwerpen zijn heel veel flauwe plezante mensen. . . Mensen die zonder frustratie grapjes durven te maken, hoe flauw ze ook zijn. Niet bang zijn of je wel leuk genoeg bent."

Taco Zip werd uitgegeven door Gezellig & Leuk.
Het album kost f 9,90/200 Bfr.

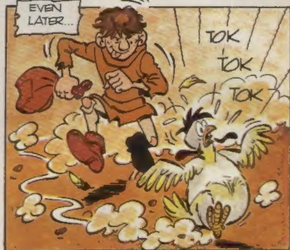

'K HEB ZE WEER, ZE ZATEN IN M'N ZAK!
HÈHÈ!

KRiii
KRiiii

WAAR IS JE GOUD?

EH... 'T IS OP! DE SCHULD VAN DIE BLOEDRODE VOS. SINDS M'N BOEREN IN OPSTAND GEKOMEN ZIJN, BETALEN ZE NIET MEER! DE CONJUNCTUUR DAALT, DE ECONOMIE GAAT DOOR EEN DIEP DAL!

HOU DIE VAGE PRAATJES MAAR VOOR JE. IK WEET WAT ME TE DOEN STAAT.
HARJE ETEN?

EVEN LATER...
TOK
TOK
TOK

SCHUD HET KASTEEL HELEMAAL LEEG!
M... M'N MANTEL! M'N... M'N KROON!

NEE, DAT MAG UITSLUITEND VOOR MARTELINGEN WORDEN GEBRUIKT!

MAAR HEMEL, LAAT ME TENMINSTE UIT BAD STAPPEN!

DE JONGE REINOUT

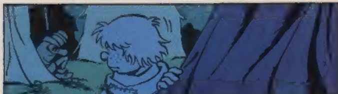

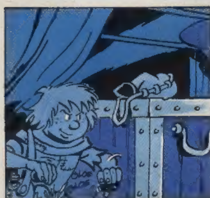

wordt vervolgd

BOLLIE EN BILLIE *WAS... WASDA? Van het goede teveel...*

